

Miquel López Crespi

En aquells anys Bestem recordant el 1957B quan al matí sortia de casa en el carrer de la Muntanya per anar a l'Institut de la plaça del Mercat passava pel carrer de la Marina (on vivia un dels meus amics, en Sebastià Bennàssar de Can Pelí) i, sense mancar cap dia, ens apropiàvem a veure les obres del nou cine en el carrer del Capità. L'obra era grandiosa i intuïem que el nou local comptaria amb els avenços més importants quant a maquinària de projecció, il·luminació, grandària de la pantalla i qualitat del so. Malgrat que érem jovaníssims, afeccionats al cinema com érem -i continuam essent!-, ja començàvem a saber ben bé les diferències essencials que representava veure un film asseguts a una cadira de bova (en el "Gardenia"), de fusta (en el "Salón Montaña") o ja les més còmodes (a Can Guixa o Can Pelut). Entre els al·lots que feïem el batxillerat a l'Institut de la plaça del Mercat (i en els bars del poble, entre la gent d'edat) es començava a parlar d'una pantalla d'una grandària com mai no s'hauria vist a Mallorca i de desenes d'altaveus que produirien sobtats impactes de so produint uns efectes sonors inaudits en tota la història del cine.

El dijous vint-i-vuit de novembre de 1957 es va inaugurar el nou "Cine Montecarlo". Però en el dia de l'estrena (s'havia de projectar *La túnica sagrada*) un desgraciat accident frustrà el nombrós públic que anà a l'obertura del nou local cinematogràfic. Sortosament no hi hagué ferits entre els assistents. Una inesperada avaria en el sistema de calefacció produí un incendi que obligà a sortir ràpidament al carrer tota la gent que havia anat a veure aquella pel·lícula. Igualment s'hagué de trucar amb urgència als bombers de la base del Port de Pollença. També es donà la desgraciada circumstància que, amb les presses per acudir a apagar aquest incendi, morí el soldat d'aviació Ricardo García García. El 29 de novembre de 1957 enterraren el soldat de la base. A l'enterrament hi assistí una nombrosa representació de les autoritats de sa Pobra,

sense mancar-hi el propietari del "Cine Montecarlo", Antoni Picó Aguiló.

Però l'accident no va interrompre la posada en funcionament del nou local de projeccions i, vuit dies després, exactament el dia sis de desembre de 1957, tots els desperfectes ja estaven arreglats. El cine (amb l'estrena de *Lanza rota* i *La princesa y el capitán*) començava la seva ininterrompuda carrera d'èxits i donava a conèixer, entre molts d'altres títols, alguns dels films de què he parlat una mica més amunt.

Seria completament impossible detallar en aquest breu article la importància de les pel·lícules que, en la infància, vàrem veure en el "Cine Montecarlo". En record moltes, d'una importància cabdal en la formació cultural d'un adolescent mallorquí dels cinquanta. Ara mateix, per donar una idea al lector, voldria recordar el primer Fellini (sí, heu llegit bé: Fellini en els anys cinquanta a sa Pobra!). Es tractava del film *Las noches de Cabiria*. En ple domini dels més impresentables films del feixisme i del nacionalcatolicisme, cansats d'insulses espanyolades, avorrits de la beneitura de les pel·lícules pseudo-folclòriques, veure les primeres obres de Fellini (malgrat que per l'edat no les acabàssim d'entendre a la perfecció) ens obrí la imaginació a noves percepcions, a espais fins aleshores inimaginats que ampliaven la nostra sensibilitat, les innates capacitats per a la poesia i la bellesa que tenen tots els infants.

Aquest primer film de Fellini vist l'any 1957 ens permeté conèixer ja per sempre, per a tota la vida, la qualitat indiscutible del gran director italià, i fer-ne un seguiment de l'evolució posterior.

Amb el temps, deu anys més endavant del que explicam, poguérem conèixer en el Cine Club Universitari, en la filmoteca de París i de Barcelona els primers treballs fets per Fellini conjuntament amb Rossellini o

amb Lattuada. Aleshores parl de 1967 copsàvem la importància de les obres inicials de Fellini: *Luces de variedades* (1950); *Los inútiles* (1953); *La strada* (1954); *Almas sin conciencia* (1955) i *Las noches de Cabiria* (1957). Més endavant esdeveníem fidels admiradors d'obres cabdals de la cinematografia mundial com *La dolce vita* (1960), *Fellini Ocho y medio* (1963) o *Giulietta de los espíritus* (1965).

Altres films que ara em vénen a la memòria són aquell gran relat cinematogràfic de Jules Dassin, Rififi, i, sobretot, el primer gran impacte produït per la presència en la pantalla de la inoblidable Marilyn Monroe (*Niágara*, de Henry Hathaway). Posteriorment, enverinats a fons per la seva màgica presència, veuríem, extasiats, *Los caballeros las prefieren rubias* (de Howard Hawks); *Cómo casarse con un millonario* (de Jean Negulesco); *Río sin retorno* (d'Otto Preminger); *Luces de candilejas* (de Walter Lang); *Bus stop* (de J. Logan); *El príncipe y la corista* (de Laurence Olivier); *Con faldas y a lo loco* (Wilder) i *El multimillonario* (de Cukor).

Hauríem de parlar igualment d'aquella estranya pel·lícula espanyola vista en el "Cine Montecarlo", Torrepardida, que, amb una lectura intel·ligent (i aquí la família, el pare i l'oncle que coneixien a la perfecció tota la qüestió del "maquis" a la península) servia per parlar d'un problema "tabú" a la España de la Victoria: el problema de la resistència guerrillera antifeixista (el "maquis"). Però de tot això ja en parlarem més endavant, en propers capítols. ■

